

Ecologisch werkprotocol: "N11 en hotel in Alphen aan den Rijn"

Ecologisch Adviesbureau NWC
Noorderelsweg 4A
3329 KH Dordrecht
Tel: 078 - 6.21.39.21
Fax: 078 - 6.21.00.99
veen@nwcadvies.nl
www.nwcadvies.nl

Ecologisch werkprotocol

Wegvangen van kleine modderkruipers en platte schijfhorens t.b.v. "De verlegging van de randweg N11 en de bouw van een hotel in Alphen aan den Rijn"

Algemeen

In de Flora- en faunawet staat een aantal verbodsbepalingen voor beschermde soorten. Het ministerie kan, bij aangetoond belang, ontheffing verlenen voor overtreding van deze bepalingen. Tijdens dit project zullen echter afdoende mitigerende maatregelen worden getroffen, waardoor ontheffing niet noodzakelijk is.

Om op elk moment te kunnen aantonen dat er op de voorgeschreven wijze gewerkt wordt, moet er een ecologisch werkprotocol worden opgesteld en nageleefd.

Dit document beschrijft hoe gewerkt dient te worden bij het verplaatsen van beschermde kleine modderkruipers en platte schijfhorens bij uitvoering van het project 'De verlegging van de randweg N11 en de bouw van een hotel in Alphen aan den Rijn'.

Locatie

Het plangebied is gelegen in de gemeente Alphen aan Rijn en wordt globaal begrensd door de Archeonlaan en de Gouwelandenlaan in het noorden, de volkstuinten langs het Rietveldsepad in het westen, het veenweidegebied van de Riethoornse polder en de polder Nesse in het zuiden en de spoorlijn Gouda-Alphen aan den Rijn in het oosten.

Ten zuiden van het plangebied bevindt zich het natuurgebied "Het Zaanse rietveld" (Staatsbosbeheer).

Amersfoortcoördinaten 105.085-458.331

Ecologische begeleiding

Het dempen/vergraven van de watergangen bij de N11 te Alphen aan den Rijn zal ecologisch begeleid worden door een deskundige op het gebied van kleine modderkruipers en platte schijfhoren. Door middel van voorliggend ecologisch werkprotocol adviseert het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) hoe de noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, op een zodanige wijze dat schade aan de beschermde soorten Kleine modderkruiper en Platte schijfhoren zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Werkwijze

Om de Kleine modderkruiper en de Platte schijfhoren zo min mogelijk te verstoren, dient het dempen/vergraven van de watergangen in Alphen aan den Rijn als volgt te worden uitgevoerd:

Meest gunstige periode

De geschikte periode voor het vergraven/dempen van de watergangen met betrekking tot de Kleine modderkruiper is van 15 juli tot 1 november. Dit is de periode tussen de voortplanting en de winterrust van vissen (en amfibieën). In de maanden november en december kan worden gewerkt zolang de winterrust van vissen (en amfibieën) nog niet is ingetreden, dat wil zeggen: zolang de watertemperatuur boven de 10 °C ligt. Voor de Platte schijfhoren geldt dat de werkzaamheden het beste voor 1 september kunnen plaats vinden in verband met het afsterven van de waterplanten waar platte schijfhoren op verblijven. Wanneer de waterplanten zijn afgestorven trekt de Platte schijfhoren zich terug in de bodem. Hierdoor zijn ze lastig aan te treffen. De meest gunstige periode voor het vergraven/dempen van de watergangen, met betrekking tot beide soorten, is van half juli tot en met eind augustus.

Platte schijfhoren

Vanuit de te dempen en/of te vergraven watergangen dienen eerst alle waterplanten met behulp van een kraan opgescheept te worden. Deze waterplanten moeten onmiddellijk naar geschikte biotopen in de directe omgeving van de betreffende watergang worden overgezet. In de watergangen waartoe de waterplanten en platte schijfhoren worden verplaatst dienen geen werkzaamheden (meer) te worden uitgevoerd.

Kleine modderkruiper

1. Opdrijven

Vissen en overige aquatische fauna, worden een richting uitgedreven naar naastliggend water zodat zij kunnen ontsnappen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van grote netten (zegen 100 m, halve maaswijdte 1,5 cm) in groot water en kleine netten (zegen 10 m, halve maaswijdte 1,5 cm) in klein water. Het gedeelte van de sloot dat gedempt moet worden, wordt hierna met een dam afgesloten van het water dat niet gedempt zal worden

Indien bij punt 1 het opdrijven geen meerwaarde heeft, wordt begonnen bij punt 2: het leegvissen van de sloot.

2. *Leegvissen*

Na de afsluiting van het water zullen de achtergebleven vissen en overige aquatische fauna (zo goed mogelijk) weggevangen worden. ook hierbij wordt gebruik gemaakt van grote netten (zegen 100 meter) in groot water en kleine netten (zegen 10 meter) of steeknetten in kleine wateren.

3. *Wegpompen en leegvissen*

Het water wordt weggepompt tot de waterdiepte ongeveer 20 cm bedraagt. Dan worden de laatste vissen en overige aquatische fauna met steeknetten weggevangen.

4. *Uitbaggeren*

De bagger wordt op de kant uitgesmeerd en gecontroleerd op kleine modderkruipers en overige aquatische fauna.

5. *Overzetten*

Bij de vangsten met de zegens kunnen tientallen dieren opeengepakt zitten en bij lage waterstand door het leegpompen wordt veel zwevende modder meegeschept: de dieren krijgen daardoor snel zuurstofgebrek en ook de stress die op kan treden is een belangrijke factor. Snelheid bij het overzetten is daardoor geboden. Alle gevangen vissen worden met behulp van emmers of grote visbakken overgezet in het dichtstbijzijnde geschikte water.

6. *Geschikt biotoop*

Dieren worden overgezet naar de direct aangrenzende watergangen die niet gedempt of anderszins beïnvloed worden. Deze komen overeen met de biotoopeisen van de betreffende soort, omdat zij overeenkomen met het te dempen gedeelte (de watergangen hebben nagenoeg dezelfde kenmerken wat betreft aquatisch- en bodemmateriaal, stroming, diepte en breedte van de watergang).

Calamiteiten

Calamiteiten dienen direct mondeling of telefonisch aan de initiatiefnemer doorgegeven te worden. De initiatiefnemer neemt vervolgens contact op met Dienst Regelingen.

Controles van de Algemene Inspectie Dienst met daaruit voortvloeiend proces verbaal, het stilleggen van het werk, of andere opmerkingen van de overheid, dienen direct mondeling of telefonisch aan de initiatiefnemer gemeld te worden. Daarnaast dient hiervan een schriftelijke rapportage opgesteld te worden die binnen 24 uur bij de initiatiefnemer aangeleverd dient te worden. Voor de melding van calamiteiten dient het formulier in de bijlage gebruikt te wor-

den. Dit formulier wordt door de initiatiefnemer gebruikt om de calamiteit bij het Ministerie van EL&I te melden (voormalig LNV).

Onder calamiteiten wordt verstaan:

- Het aantreffen van andere beschermde dier- en plantensoorten dan uit voorafgaande inventarisaties is gebleken en waarvoor een aanvullende ontheffing noodzakelijk is (zou zijn);
- De noodzaak tot andere handelingen dan het wegvangen en verplaatsen van kleine modderkruipers en platte schijfhorens.

Afbeelding 1. Exemplaar van de Kleine modderkruiper (door R. van Jeveren).

Afbeelding 2. Exemplaar van de Platte schijfhoren (door Ronald van Jeveren).

Bijlage

Meldingsformulier calamiteiten

Gegevens calamiteit

Soort: _____

Datum en plaats voorval

Plaats: _____ Datum: _____

Aard en toedracht van de calamiteit

Zijn er beschermde soorten doodgegaan? ☐ Ja ☐ Nee

Hoeveel beschermde soorten zijn er doodgegaan?

Is het werk (door derden) stilgelegd? ☐ Ja ☐ Nee

Geef hieronder een uitgebreide omschrijving van de aanleiding en de calamiteit:

Melder calamiteit

Naam: _____ Tel: _____

Maatregelen naar aanleiding van de calamiteit

Omschrijving van de ondernomen acties:

Gezien ecologisch coördinator uitvoeringsfase

Naam: _____ Datum: _____